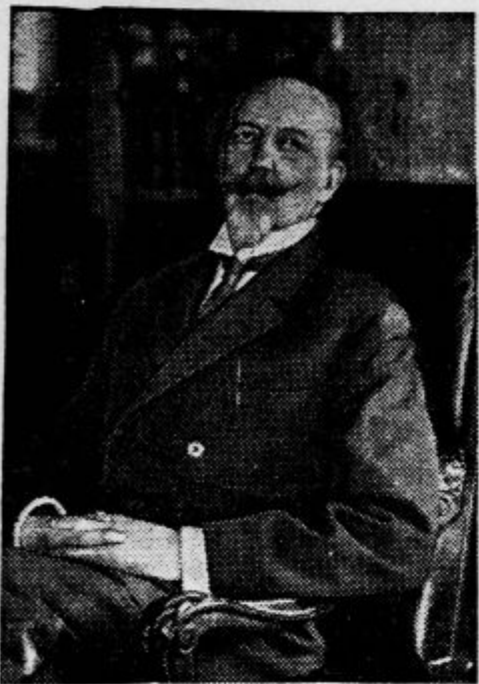

„Kralj Ivan III.“...

Mož, ki reklamira zase prestol Francije

Vojvoda Guiské

Listi so poročali, da se je v bližini Švice zbrala skupina francoskih rojalistov pod vodstvom vojvode Guiské na politično zborovanje. Može so smatrali, da je ta čas primeren, da pomanifestirajo za svojo idejo, to je za obnovo francoske mo-

narhije pod burbonskim vodstvom. Izšli so tudi primeren proglas, švicarske oblasti pa niso imele nobenega razumevanja za njihovo brezplodno sanjarstvo in so jih enostavno izgnale, še preden so mogli svojo akcijo prav razviti. Vsekako so dosegli to, da je svet postal na novo pozoren na težnje francoskega rojalizma in na osebo pretendentca za francoski prestol, vojvodo Guiskéga.

Vojvoda Guiské je od 1. 1926. poglavar rodbine Burbonsko-Orléanske. Kakor je nekoč sam izjavil, si je naslov vojvode Guiskéga pridal za čas svojega izgnanstva. Ko se bo vrnil na Francosko, se bo rajši imenoval »Kralj Ivan III. Francoski«. Mož, ki šteje danes 64 let in ki je poročen s svojo sestrnico, princeso Izabelo Francosko, živi včasih v Švici, včasih v Španskem Maroku in včasih v Italiji. V sorodstvu je skoraj z vsemi evropskimi vladarskimi hišami. Njegova hči Francoska je poročena s princem Kristofom Grškim, stricem sedanjega grškega kralja, druga hči Ana pa je poročena z vojvodo iz Aoste, ki so ga pred nekoliko dnevi imenovali za abesinskega podkralja. Za prestolonaslednika velja edini vojvodov sin, Henrik, Pariški grof, ki šteje 29 let in je poročen isto tako s svojo sestrnico, princeso Orléans-Bragansko. Zakonca imata dva sina in dve hčeri.

V 20 urah čez Ocean

Luksuzni prekomorniki bodo v kratkem brez pomena — Tudi na promet gledajo v Ameriki z vojaškega vidika...

Proti gradnji novih luksuznih parnikov se je izrazila ameriška mornariška komisija z zelo zanimivo utemeljitvijo. Ta komisija, ki ji je namen, nadzorovati trgovinske plovbe Zedinjenih držav, pravi namreč, da so se ogromni prekomorniki, ki se danes še vedno bijejo za Sinji trak oceana, preživeli. Tišji potniki, ki izhajajo danes še kupe denarja za razkošne kabine na teh velikanih, že v bližnjem času ne bodo spadali več med potnike teh ladij, kajti med tem se je že

praktično rešil problem potovanja preko oceanov z letali.

Brodogoj osemnajstih vodnih letal, ki bodo vsak dan v treh primerkih startala iz Evrope v Ameriko in nazaj, popolnoma zadostuje, da nadomesti velik prekomornik. Po let nad morjem bo trajal samo dvajset ur, vsako letalo bo imelo prostora za štirideset do petdeset potnikov. To, da bi letala nadomestila prekomornike, pa je priporočati ne samo iz trgovskih, temveč tudi iz vojaških razlogov.

Velike ladje so kot pomožne ladje za vojno brodogoj brez pomena, nesporno pa je za primer vojne zadostno število izvežbanih pilotov in mehanikov velikega pomena. Politiškim parnikom se seveda ne moremo povsem odpovedati, toda za Zedinjene države je na vsak način bolje, da bi gradile manjše ladje, ki morejo prevažati potnike po nižji ceni in ki morejo zato glede tega konkurirati z letali.

Življensjske oblike na zemlji

Na Kolumbijskem vseučilišču v New Yorku so pravkar zaključili statistično študijo, iz katere je posneti, da je na zemlji pol-drug milijon različnih življenjskih oblik, rastlin in živali. To pa je le število doslej ugotovljenih oblik, ki se vsako leto povečuje z odkritji novih rastlin in živali. Raznih živalskih oblik od slona do enostaničnih, samo pod drobnogledom vidnih bitij, je 822.765.

Če še ne veš, zdaj izveš:

da prezident Roosevelt ne to kandidiral več za predsednika Zedinjenih držav. V nekem razgovoru je tudi izjavil, da je pričakovali splošno konflagracijo v letih 1939/41;

da so Kitajci začeli graditi jekleni obrambni pas okoli Nankinga;

da je bivši prezident Poljske, pianist Ignac Paderewski, predsednik nove poljske delavske stranke, ki bo začela v najkrajšem času izdajati svoj dnevnik;

da je na postaji Fieutte, proga Rim-Firance, te dni zavozil prvi vlak v neki tovarni vlak. Več vozov brzega vlaka se je zaradi tega iztirilo in trije sprevodniki so bili nevarno ranjeni;

da bodo v Pragi začeli graditi podzemsko železnico, in sicer bodo najprej zgradili progo od muzeja na Vavelskem trgu do Belvedera;

da je odpotoval Aga Kan, poglavar muslimanov v Indiji, z letalom v Bombay, ker je prejel poročilo, da je njegova 87 letna mati na smrti postelji.

Cigarete z vonjem po vaniliji

Najnovejša tehnična pridobitev v deželi neomejenih možnosti je cigareta z vonjem po vaniliji. Neki Weston iz mesta Bay City v Michiganu si je dal namreč patentirati pripravo, ki more cigaretam dati vsak poljubni vonj. To je kapica, ki se poveže preko cigaretnega konca in iz te kapice se tohak prepoji z aromo.

Najboljše od dobrega

toda kljub temu poceni pralno sredstvo je naš domači

PERION

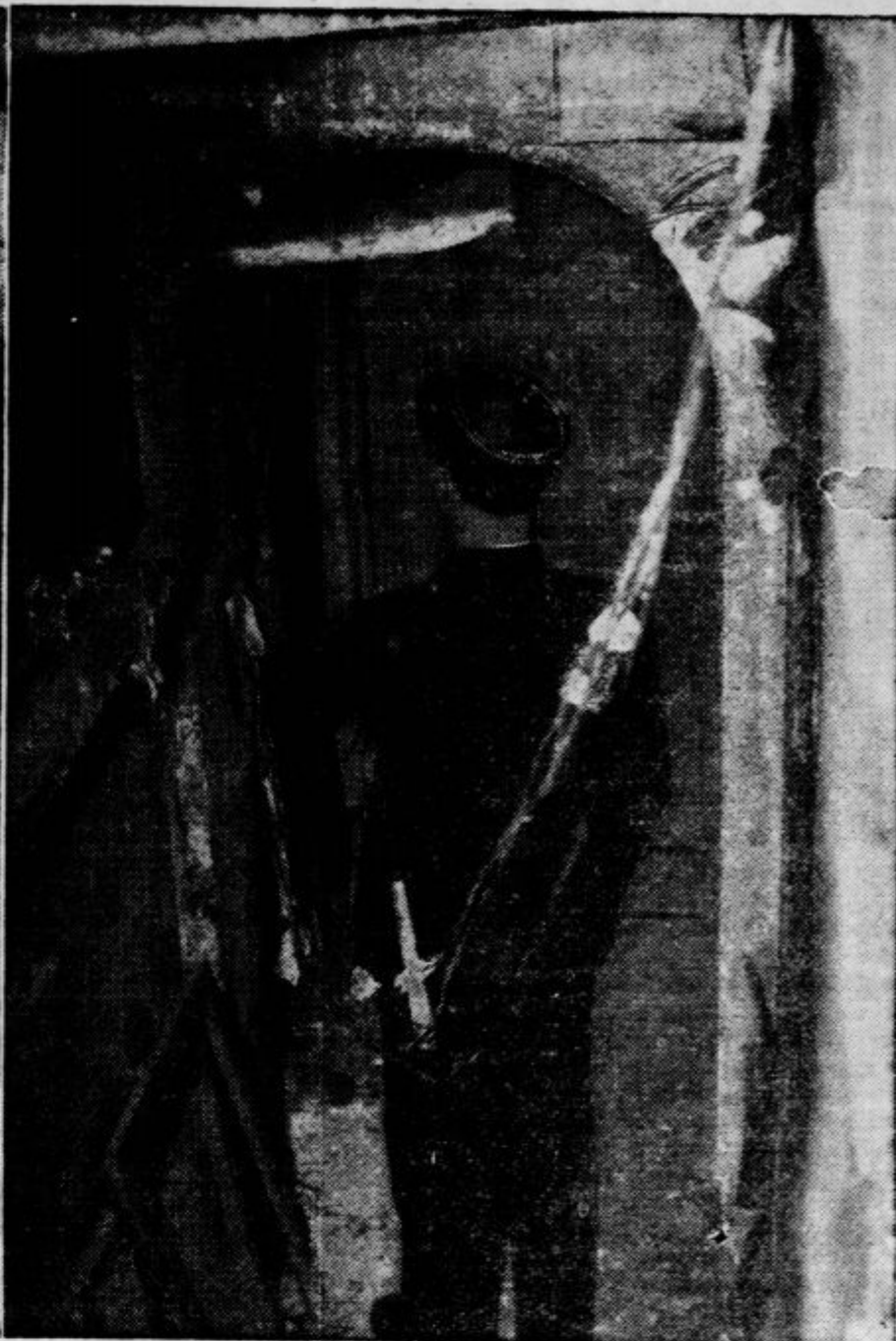
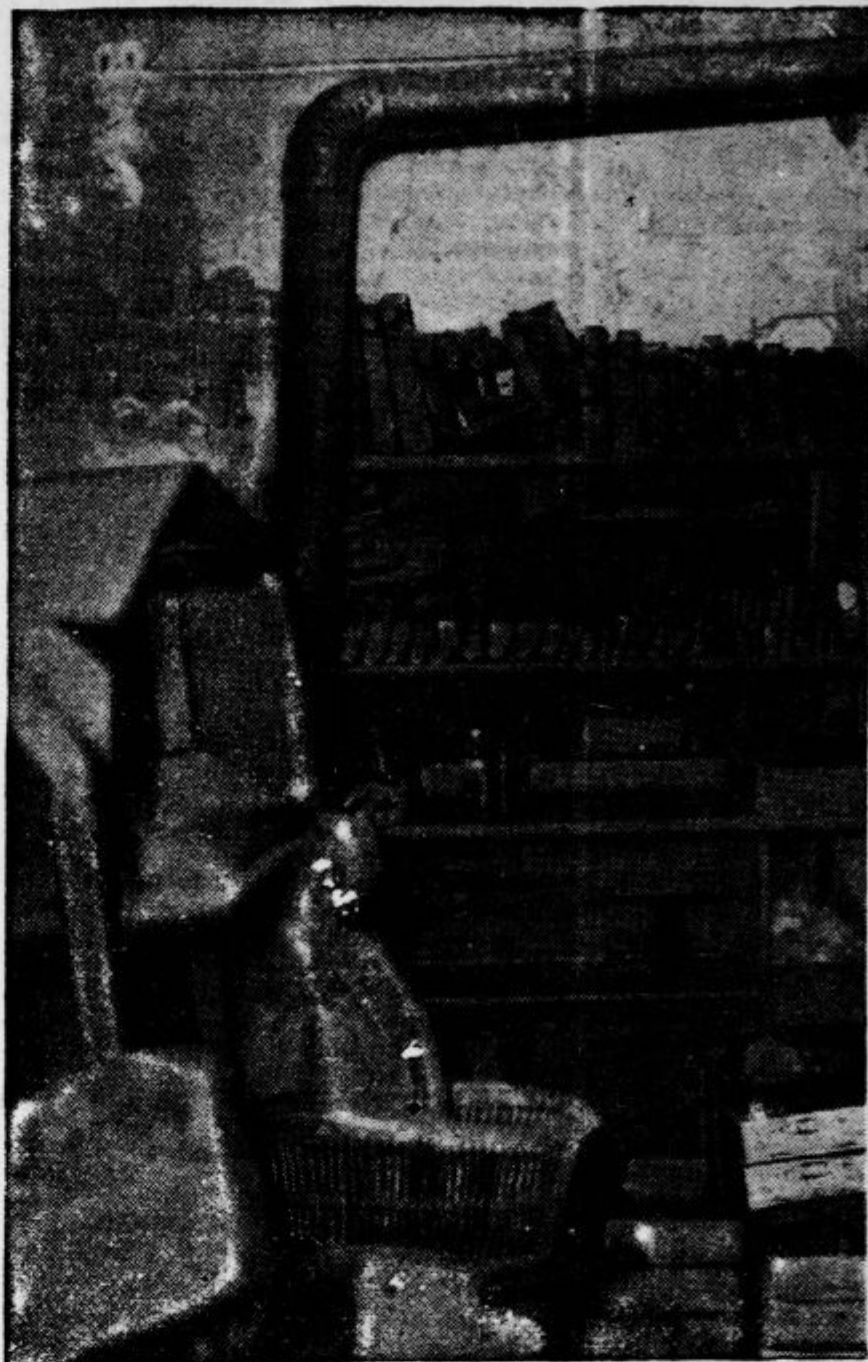
ki pere prizanesljivo in čisto. — Uporabljajte ga!

Impozanten letalski rekord na progi London—Kapsko mesto—London

Pred dnevi sta pristala na letališču v Croydonu angleška letalka Betty-Kirby Green in njen spremljevalec Clouston, ki sta absolvirala polet na progi London—Kapsko mesto in nazaj v štirih dneh, 6 urah in 27 minutah. Posekala sta svojočasni rekord Amy Mollisonove za več nego 80 ur, kajti imenovana letalka je rabila za isto pot 7 dni, 22 ur in 42 minut. Na letališču v Croydonu je bila pogumna rekorderka s svojim spremljevalcem deležna velikih ovacij.

Tajna skladišča francoskih zarotnikov

Na levi: Antikvarijat starinarja Maulerja v pariški ulici Rotrou. Pod policami za knjige so bili skriti zarotniki, od katerih so bili nekateri v Alzaciji. Na desni: Tajni telefon v kletnih prostorih ulice Ribera

Edina uradna utež v Nemčiji

Po zakonu iz 1. 1935. je postal kilogram edina zakonita enota za vse označbe teže. Ker pa so v poedinah prodajalnah, v znamenilih in reklamah še vedno uporabljali označbe teže v funtih, je nemška vlada sedaj izdala dodatno odredbo, ki to mešanje strogo prepoveduje. Samo za tiskovine in reklamno gradivo, ki ima že od prej staro označbo teže, je dovolila, da se sme porabiti do konca letošnjega decembra.

Tajne Maginotovega obrambnega pasu izdane?

Revolucijska milica med francoskimi letalci — Vohuni v Alzaciji — Eksplozivne snovi na ulicah

Pariz, 23. novembra
Afera »kutarjev« se ne bo izlepa zaključena. Bolj ko so na delu preiskovalne oblasti, več senzacionalnih odkritij prihaja na dan. Zdaj ni več nobenega dvoma o tem, da je bila prevratniška akcija zarotnikov v zvezi z vohunsko afero v Alzaciji. Ondolni vohuni so izdali neki tuji državi skrivnostni francoskega obrambnega pasu. Francoski vojni minister Daladier je zategadelj že pred dnevi odpotoval na inspekcijo v spremstvu šefa generalnega štaba, generala Gamelina.

V vojaškem zaporu v Besanconu imajo za ključem štiri osebe, ki jih smatrajo za vohune v alzaškem ozemlju. Razpolagali so take podatki o številu francoskih posadk ob Renu. Petega vohuna so prijeli v trenutku, ko je skušal pobegniti čez mejo v Švico. Pa zdeva je zbudila v Alzaciji ogromno pozornost.

A nič manjše senzacije ni napravila vest, da so odkrili med francoskimi letalci močno »revolucijsko milico«. Jedro te milice je bilo v Lyonu. Pripadali so ji letalski častniki in možje. Zaradi tega je vlada odredila posretno nadzorstvo nad vsemi francoskimi letališči.

Med »magoulerdij« je zbudila preiskava paniko, ki spravlja osunjenost v tem hušo zadrego, ker čuva oblast o preiskavi najstrožjo molčečnost. Menda so bili »kutarji« francoski, ki so videli, kako energično so jih priličili za vrat. O tem bi se dalo soditi tudi po posledicah, ki se očitno kažejo, odkar je začela policija neusmiljeno čistiti. Ljudje, ki so skrivali razstreliva, orožje in municijo, se skušajo teh predmetov zdaj po najkrajši poti izrebiti. Vsak dan najdejo precejšnje množine takšnega materiala na cestah. Na neki ulici v Lilleu so našli dvanajst zabojev z dinamitom in drugimi razstrelivi. Če ta množina eksploziv bi bila zadostovala, da bi spreminili francosko prestolnico v kup razvalin, Bliza Dieppea so našli nekaj vreč ročnih granat najnovejšega izdelka, na nekem vzoru pa so odkrili več stotov municija za pehoto.

Francoski ministrski svet se je bavil s temi odkritji in je storil nagle ukrepe, kar bo nedvomno pospešilo razčiščenje v ousegu, kakor se ga zarotniki niti v sanjah niso nadejali.

Nobelov laureat za kemijo

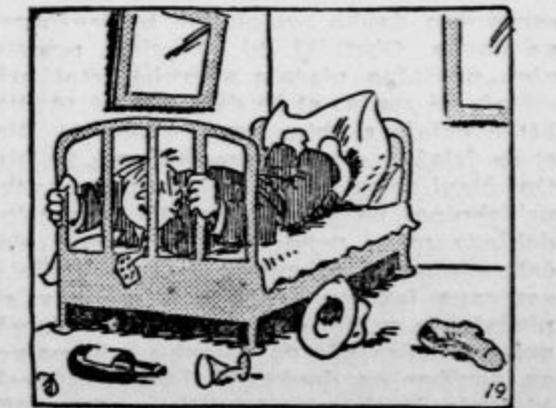

Letošnje Nobelovo nagrado za kemijo si delita dva učenjaka. Eden izmed njih je Paul Karrer, profesor curiške univerze, raziskovalec karotina.

A NEKDOTA

Sarah Bernhardtova je bila tako mrsava, da jo je neki pariški list nekoč opisal tako-le: »Noč. Tišina na bulvarih. Hipom privozi prazna ekipaža pred razkošni hotel. Iz nje izstopi Sarah Bernhardtova...«

VSAM DAN ENA

Na vrata, kaj so me že zopet zaprli?

Pol leta na Severnem tečaju

Uspehi ruske odprave — Zalivski tok in magnetizem

Te dni je preteklo pol leta, odkar se pogumni ruski raziskovalci mudijo na plavalni ledeni plošči v bližini Severnega tečaja. Po njihovih poročilih je njihova postaja v tem času preplavala 1000 km. če upoštevamo tudi lomljeno črto, ki jo je opisovala ta čas na poti proti jugu. V okolici Severnega tečaja so odkrili plast tople morske vode, zavoljo katere bo treba spremeniti dosedanje naziranje o razširjenosti in poti Zalivskega toka.

Umaknil se je v London

G.P.U. je začela s svojimi agenti nadlegovati tudi predsednika prve ruske revolucijske vlade iz 1. 1917, Kerenskoga. Iz strahu, da bi ga boljševidni ne ugrabili in odvedli v Rusijo, se je Kerenski preselil v London.

Postani in ostani član Vodnikov družbe!

Vojna se je šele začela...

Kako dolgo lahko Kitajska zdrži v borbi? — Jedro kitajskih vojska še ni načeto — Borba do skrajne izčrpanosti

Zaupanje Kitajcev, da morejo v boju s Japonci še dolgo vzdržati ni v četrtem vojnem mesecu nič manjše nego prvi dni. Morda je še močnejše nego prej. Ne samo v Nankingu in v zasedenem Šanghaju, tudi v provinci so vsi prepričani, da se je vojna šele pričela in da je računati z njeno dolgotrajnostjo, pa da more Kitajska nadaljevati svoj odpor proti japonskim napadalcem še nedoločeno čas. Že prej so bili ljudje, ki so priznavali možnost, da bodo Japonci zasedli Šanghaj in provinco Šansi, pa da to vojne še daleč ne bo končalo. Celo če bi bilo treba odstopiti prestolnico Nanking, se bo Kitajska dalje borila. V koliko je to zaupanje utemeljeno? V vseh teh mesecih hudih in izčrpnih bojov so Japonci zasedli vsa provinca Hopej, ostanek provinc Čahar, večji del provinc Suijvan in še nekaj več, tako, da so zasedli razmeroma toliko Kitajske, kolikor Nemci Francije v poletju 1. 1914. Severne Kitajske, s tem pa niso obvladali in je tudi ne bodo, dokler ne zasedejo vsega goralega Šansija. Vse dotlej si svojih položajev v hopejskih ravninah in suijuanskih starih ne morejo zagotoviti. Šele po zasedbi Šansija bodo lahko korakali v eklenjeni fronti vzdolž Rumene reke in bodo za svojim hrbtom brčkone ustvarili nove vazalne države po mandžurskem vzgledu. Vojna pa se bo po vsej priliki gredočila.

Petdeset tisoč sportnih čestitk

Med neko nogometno tekmo v Oaklandu (Kalifornija) se je nenadno oglašil velik zvočnik, ki so ga bili postavili na igrišče. Njegov silni glas je sporočal: »Gospod Harry Litrel naj gre takoj domov, ker je njegova žena rodila krepkega dečka.«

Igrači so se takoj ustavili. Zoga je obledela mimo prti in iz prostora za gledalce, kjer je igri sledilo 50.000 ljudi, je odmevalo od čestitk v vseh mogočih obratih in tonovnih nanih. Ljudje so mahali s klobuki in robc, ko se je dvignil iz zadnjih vrst neki možak in se odpravil malo sramežljivo proti izhodu. Potem je sodnik zažvižgal in igra se je nadaljevala.

Kupujte domače blago!

Iz prvega odseka v drugega. Kitajske čete, ki so jih imeli doslej proti sebi, pripadajo po večini, če izvajamo čete pri Šanghaju, malovrednejšim provincialnim vojskam, ki so jih le tu in tam ojačili s poedinimi divizijami moderne kitajske državne vojske. Tudi okrog Šanghaja so provincialne čete predstavljale polovico bojevnikov. Glavnega dela kitajske državne vojske, jadra kvangsijskih armad in več provincialnih vojsk niso Kitajci, še nikjer spravili v boj. Držijo jih trenutno v rezervi v srednjih in vzhodnih provinc. Šele če bodo Japonci odločno porazili to elito kitajske brantje, bodo porazili tudi kitajski odpor. Dosedanji potek ne kaže, da bi imeli Japonci s tem lahko delo. Veekako pa to ni stvar, ki bi se dala opraviti v nekoliko mesecih. Vse kaže bolj nato, da se bo vojna spremenila v vojno do popolne izčrpanosti, v kateri bodo na koncu odločila večje rezerve in pomočniki viri.

Najhitrejši avtomobilski dirkač

George Eyston je naposled dosegel to, za kar se je dolgo pripravil in trudil. S svojim »Thunderboltom« je posekal rekord dirkača Campbella in postavil nov svetovni rekord v prvi vožnji z avtomobilom, namreč 500 km na uro.

